

ΔΗΜΟΣ Ν. ΙΩΝΙΑΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΣΠΟΥΔΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.)

2022: ΕΤΟΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

10^ο ΣΥΜΠΟΣΙΟ

«ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΩΝ ΣΕΒΡΩΝ
ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ»

Υπό την αιγίδα της Α.Ε. της Προέδρου της Δημοκρατίας
Κατερίνας Σακελλαροπούλου

6-7-8 ΜΑΪΟΥ 2022

Συνεδριακό Κέντρο Δήμου Νέας Ιωνίας

ΙΣΡΑ
ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ
& ΧΑΛΚΗΔΩΝΟΣ

ΔΗΜΟΣ
ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ
ΝΕΑΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΝΕΑΣ ΧΑΛΚΗΔΩΝΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι,

Συμπληρώνονται φέτος 100 χρόνια από το τέλος της Μικρασιατικής Εκστρατείας που έφερε συγχρόνως όμως την Καταστροφή και τον τραγικό ξεριζωμό 1.500.000 Χριστιανών Ορθοδόξων και βέβαια την απώλεια των πατρογονικών εστίών τους στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολίας.

Ανθρώπων που μέσα από τις φωτιές και τις κλαγγές των όπλων, με μάτια που έβγαζαν σπίθες και βλέμμα θαμπό, έχοντας πίσω τους την φωτιά και εμπρός τους την θάλασσα έσπαχναν απεγνωσμένα για ένα πλεούμενο που θα τους οδηγούσε στη πολυπόθητη σωτηρία. Οι περισσότεροι με ένα μπόγο ρούχα και τα παιδιά στην αγκαλιά τους, πήραν τον δρόμο για την μητέρα Πατρίδα, αφήνοντας μια για πάντα πίσω τους, ένα πολιτισμό που ήκμασε για 3.000 χρόνια στη Μ. Ασία, τον Πόντο, την Θράκη.

Και ήρθαν εδώ, στην ηπειρωτική και νησιωτική Ελλάδα, αποδεκατισμένες οι περισσότερες οικογένειες από τον αρχηγό τους, τον πατέρα τους, που έπεσε στα πεδία των μαχών ή στις πορείες εξόντωσης και τα τάγματα εργασίας (αμελέ ταμπουρού) και όμως επέζησαν. Νικώντας αρρώστιες και σκληρές συνθήκες εγκατάστασης μπόρεσαν να ορθοποδήσουν, να κτίσουν τα σπιτικά τους και αργότερα τα Ταπητουργεία και τα Υφαντουργεία – ειδικά στη Ν. Ιωνία - και να βοηθήσουν σημαντικά και ουσιαστικά στην ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας. Αλλά και στην ύπαιθρο εξίσου μεγαλούργησαν αφού μετέτρεψαν άγονες εκτάσεις σε καλλιεργήσιμες, συμβάλλοντας στην πρόοδο της γεωργίας και της κτηνοτροφίας.

Δεν μπορεί κάποιος να μην αναφερθεί επίσης στη συμβολή των προσφύγων, στη ποίηση και την λογοτεχνία, στα γράμματα και τις τέχνες. Θα ήταν άσκοπο να αναφέρουμε ονόματα γιατί πολλούς θα αδικήσουμε.

Εν κατακλείδι. Μεγίστη η συμβολή των προσφύγων, στην ομογενοποίηση του πληθυσμού, στην ανάπτυξη και εξέλιξη της Ελληνικής Οικονομίας.

Φίλες, φίλοι, συμπολίτες και συμπατριώτες

Εκατό χρόνια μετά, οι απόγονοι των προσφύγων δεύτερης, τρίτης, τέταρτης και πέμπτης γενιάς, είμαστε ΟΛΟΙ εδώ σε μια επέτειο μνήμης, είμαστε εδώ όλοι σαν μια γροθιά και θα είμαστε νοερά μαζί τους, και σήμερα και αύριο και πάντα, γιατί όπως λέει και ο Γ. Σεφέρης, «...λαός που ξεχνάει την ιστορία του δεν έχει μέλλον...».

Θα είμαστε ΕΔΩ, αγαπημένοι μας πρόγονοι για να σας θυμόμαστε και να σας τιμάμε, για να σηκώνουμε ψηλά τα μάτια προς τον ουρανό και να λαμβάνουμε δύναμη από Σας, γιατί όπως λέει και το τραγούδι το αφιερωμένο στη Σμύρνη και τις Αλησμόνητες Πατρίδες:

*...Εκεί, δικά σου είν' ακόμα
ουρανός και χώμα
θάλασσα, στεριά
κι εδώ, γη πού δεν πατιέσαι
φυλή πού δεν νικιέσαι
Ελλάδα μου είσαι εσύ...*

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Η Δήμαρχος Ν. Ιωνίας

Ο Πρόεδρος του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΘΩΜΑΪΔΟΥ

ΛΟΥΚΑΣ Π. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ & ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Σία Αναγνωστοπούλου

Καθηγήτρια Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.
«Σμύρνη: Από τη Συνθήκη των Σεβρών στην Καταστροφή».

Αρχάγγελος Γαβριήλ

Συγγραφέας - τ. Σχολικός Σύμβουλος.
«Η ίδρυση της Τουρκο-ορθόδοξης εκκλησίας και η εμπλοκή της στην Ανταλλαγή των Ελληνο-ορθόδοξων Πληθυσμών στην Καππαδοκία (1919- 1923)».

Παρασκευή Ευσταθιάδου

Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ. – Φιλόλογος.
«Η ασκηθείσα πολιτική της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στις πόλεις της Κωνσταντινούπολης και της Σμύρνης, πριν από τη Συνθήκη των Σεβρών».

Αντώνης Κλάφης

Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.
«Εύθραυστη σαν πορσελάνη: Η Συνθήκη Ειρήνης των Σεβρών».

Κων/νος Κολιόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου.
«Από τις Σέβρες στη Λωζάνη: Η στρατιωτική διάσταση».

Ελισάβετ Κοντογιώργη

Διευθύντρια Ερευνών στο Κέντρο Ερεύνης της Ιστορίας του Νεότερου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών.
«Ο Fridtjof Nansen και η υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας».

Δρ. Θεοδόσης Κυριακίδης

Επιστημονικός συνεργάτης Έδρας Ποντιακών Σπουδών Α.Π.Θ.
«Οι Δίκαιοι Τούρκοι. Ένα αποσιωπημένο κεφάλαιο της γενοκτονίας».

Γιώργος Θ. Μαυρογορδάτος

τ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.
«Ανεξέταστες όψεις της Λωζάνης: Οι εξαιρέσεις από την Ανταλλαγή και οι πολεμικές αποζημιώσεις».

Ιάκωβος Μιχαηλίδης

Καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας Α.Π.Θ.
«Η καταστροφή της Σμύρνης μέσα από τις πηγές».

Ειρήνη Σαρίογλου

Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κωνσταντινούπολης – Γενική Γραμματέας Ι.Δ.Ι.Σ.Μ.Ε.
«Οι επιπτώσεις της Συνθήκης της Λωζάνης στην ελληνική εκπαίδευση της Πόλης».

Δημήτρης Σταματόπουλος

Καθηγητής Βαλκανικής και ύστερης Οθωμανικής ιστορίας στο Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
«Ερμηνευτικά σχήματα και θεωρητικές Προσεγγίσεις στη Μικρασιατική Καταστροφή».

Άγγελος Συρίγος

Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων – Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου.
«Η Συνδιάσκεψις της Λωζάνης πέραν των ελληνοτουρκικών θεμάτων».

Φωτεινή Τομαή

Πρέσβης ε.τ. – Ιστορικός
«Το διπλωματικό βαλς των μεγάλων της εποχής, η νεκρανάσταση του Μεγάλου Ασθενή και η τύχη του Ελληνισμού της Ανατολίας».

Κων/νος Υφαντής

Καθηγητής στο Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου.
«Από τις Σέβρες στη Λωζάνη: Η διπλωματική διάσταση».

Αθανάσιος Χρήστου

Καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.
«Κων/νος Καραθεοδωρή».

Σύντομο Ιστορικό των Συμποσίων του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.:

• 1ο Συμπόσιο 26 έως 28 Νοεμβρίου 2004

«Ο Ελληνισμός της Μ. Ασίας από την αρχαιότητα έως τη Μεγάλη Έξοδο».
Τιμώμενο πρόσωπο ο Μικρασιάτης Ακαδημαϊκός Κων/νος Δεσποτόπουλος.

• 2ο Συμπόσιο 25 έως 27 Νοεμβρίου 2005

«Παιδεία – Εκπαίδευση στις αλυσμόντες πατρίδες της Ανατολής».
Τιμώμενο πρόσωπο η Μικρασιάτισσα Πρύτανις Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ.
Στην έναρξη του Συμποσίου, παρέστη
ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κάρολος Παπούλιας.

• 3ο Συμπόσιο από 23 έως 25 Νοεμβρίου 2007

«Τρεις χιλιετίες Μικρασιατικού Πολιτισμού (Επιστήμες-Γράμματα-Τέχνες)».
Απόδοση τιμής στον George Horton, Πρόξενο των Η.Π.Α. στη Σμύρνη το 1922.
Την τιμητική πλακέτα παρέλαβε η κόρη του Νάνσυ Horton.

• 4ο Συμπόσιο από 27 έως 29 Νοεμβρίου 2009

«Πολιτικοί, κοινωνικοί, οικονομικοί θεσμοί των Ελλήνων της Μ. Ασίας
κατά τους νεότερους χρόνους».
Απόδοση τιμής στον Αϊβαλιώτη αγιογράφο και συγγραφέα Φ. Κόντογλου.
Την τιμητική πλακέτα παρέλαβε ο εγγονός του Παν. Μαρτίνος.

• 5ο Συμπόσιο από 25 έως 27 Νοεμβρίου 2011

«Η συμβολή των προσφύγων στην Πολιτική, Πολιτιστική και
Οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας».
Τιμώμενο πρόσωπο ο επί 8ετία Πρόεδρος του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. Χάρης Σαπουντζάκης.

• 6ο Συμπόσιο από 22 έως 24 Νοεμβρίου 2013

«Η κοινωνική μέριμνα στις Ελληνικές Κοινότητες της Μ. Ασίας
κατά τους νεότερους χρόνους».
Απόδοση τιμής στη «Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή» (Κωνσταντινούπολη).
Την τιμητική πλακέτα παρέλαβε η Δ/ντρια Βικτωρία Λαιμοπούλου.

• 7ο Συμπόσιο από 27 έως 29 Νοεμβρίου 2015

«Η θέση και ο ρόλος της Μικρασιάτισσας κατά τους νεότερους χρόνους, έως το 1922».
Απόδοση τιμής στη Μέλπω Μερλίε – Λογοθέτη.

• 8ο Συμπόσιο από 24 έως 26 Νοεμβρίου 2017

«Λίγο πριν την 100ετία: Πώς και γιατί οι Έλληνες υπέστησαν τη μεγαλύτερη
Καταστροφή της Ιστορίας τους».
Τιμώμενο πρόσωπο ο πρώην Δήμαρχος Ν. Ιωνίας, Γιάννης Χαραλάμπους.

• 9ο Συμπόσιο από 22 έως 24 Νοεμβρίου 2019

«Η επίδραση των Μικρασιατών προσφύγων στον Νεοελληνικό Πολιτισμό».
Τιμώμενο πρόσωπο η Γενική Πρόξενος της Ελλάδας στη Σμύρνη Αργυρώ Παπούλια.

Σημειώσεις:

- Οι συνεδρίες του 10^{ου} Συμποσίου, θα πραγματοποιηθούν στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Ν. Ιωνίας, Πατρ. Ιωακείμ 4, Πλησίον του Σταθμού των ΗΣΑΠ Ν. Ιωνίας.
- Ο χρόνος κάθε εισήγησης είναι έως 20 λεπτά. Ακολουθούν ερωτήσεις και απαντήσεις έως τη συμπλήρωση 30΄.
- Στην έναρξη κάθε ημέρας και στο διάλειμμα θα προσφέρονται καφές και αναψυκτικά.
- Οι σύνεδροι θα μπορούν να επισκέπτονται τα Μουσεία του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. μία ώρα πριν από την έναρξη των συνεδριών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 10^{ου} ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ
«Από τη Συνθήκη των Σεβρών στη Συνθήκη της Λωζάνης»

Παρασκευή, 6 Μαΐου 2022

17.30´

Προσέλευση – Διαπίστευση Συνέδρων – Παραλαβή Φακέλων.

18.30´

Προσφωνήσεις – Χαιρετισμοί επισήμων
Απόδοση τιμής στους Henry Morgenthau και Asa Jennings.

1^η Συνεδρία

Προεδρεύουσα: Γκέλυ Σακαλλόγλου
Μέλη: Ελένη Αλατσιίδου - Ξένια Παλλιόγλου

19.00´

Εισηγητής: **Άγγελος Συρίγος**
«Η Συνδιάσκεψη της Λωζάνης πέραν των ελληνοτουρκικών θεμάτων».

19.30´

Εισηγητής **Γιώργος Θ. Μαυρογορδάτος**
«Ανεξέταστες όψεις της Λωζάνης:
Οι εξαιρέσεις από την Ανταλλαγή και οι πολεμικές αποζημιώσεις».

20.00´

Διάλειμμα

2^η Συνεδρία

Προεδρεύων: Μάκης Λυκούδης
Μέλη: Γιάννης Ηλιού – Τάκης Κωστιδάκης

20.30´

Εισηγητής: **Ιάκωβος Μιχαλίδης**
«Η καταστροφή της Σμύρνης μέσα από τις πηγές».

21.00´

Εισηγητής: **Αντώνης Κλάφης**
«Εύθραυστη σαν πορσελάνη: Η Συνθήκη Ειρήνης των Σεβρών».

21.30´

Τέλος εργασιών 1^{ης} ημέρας.

3^η Συνεδρία

Προεδρεύουσα: Χρυσάνθη Αθηνάκη

Μέλη: Σταύρος Παπαγερασίμου – Σωτήρης Βάρβογλης

18.00´

Εισηγητής: **Δημήτρης Σταματόπουλος**

«Ερμηνευτικά σχήματα και θεωρητικές Προσεγγίσεις στη Μικρασιατική Καταστροφή».

18.30´

Εισηγήτρια: **Ειρήνη Σαρίογλου**

«Οι επιπτώσεις της Συνθήκης της Λοζάνης στην ελληνική εκπαίδευση της Πόλης».

19.00´

Εισηγήτρια: **Φωτεινή Τομαή**

«Το διπλωματικό βαλς των μεγάλων της εποχής, η νεκρανάσταση του Μεγάλου Ασθενή και η τύχη του Ελληνισμού της Ανατολίας».

19.30´

Διάλειμμα

4^η Συνεδρία

Προεδρεύων: Αθανάσιος Αποστολόπουλος

Μέλη: Κούλα Μπρόλιου – Γιώργος Νουβέλογλου

20.00´

Εισηγητής: **Αθανάσιος Χρήστου**

«Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή».

20.30´

Εισηγητής: **Κων/νος Υφαντής**

«Από τις Σέβρες στη Λωζάνη: Η διπλωματική διάσταση».

21.00´

Εισηγητής: **Κων/νος Κολιόπουλος**

«Από τις Σέβρες στη Λωζάνη: Η στρατιωτική διάσταση».

21.30´

Τέλος εργασιών 2^{ης} ημέρας.

Κυριακή, 8 Μαΐου 2022

5^η Συνεδρία

Προεδρεύουσα: Καλλιόπη Στεριάδου

Μέλη: Δήμητρα Φίλιππα – Λαμπρινή Σπανοπούλου

18.00´

Εισηγήτρια: **Παρασκευή Ευσταθιάδου**

«Η ασκηθείσα πολιτική της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στις πόλεις της Κωνσταντινούπολης και της Σμύρνης, πριν από τη Συνθήκη των Σεβρών».

18.30´

Εισηγητής **Θεοδόσης Κυριακίδης**

«Οι Δίκαιοι Τούρκοι. Ένα αποσιωπημένο κεφάλαιο της γενοκτονίας».

19.00´

Εισηγητής: **Αρχάγγελος Γαβριήλ**

«Η ίδρυση της Τουρκο-ορθόδοξης εκκλησίας και η εμπλοκή της στην Ανταλλαγή των Ελληνο-ορθόδοξων Πληθυσμών στην Καππαδοκία (1919-1923)».

19.30´

Διάλειμμα

6^η Συνεδρία

Προεδρεύων: Χρήστος Χατζηϊωάννου

Μέλη: Γιάννης Κοντίσης – Έλσα Ανθρακίδου

20.00´

Εισηγήτρια: **Ελισάβετ Κοντογιώργη**

«Ο Fridtjof Nansen και η υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας».

20.30´

Εισηγήτρια: **Σία Αναγνωστοπούλου**

«Σμύρνη: Από τη Συνθήκη των Σεβρών στην Καταστροφή».

21.00´

Λουκάς Χριστοδούλου – Πρόεδρος ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

Συμπεράσματα 10^{ου} Συμποσίου – Λήξη.

Ακολουθεί παραδοσιακό Μικρασιατικό κέρασμα.

Πατριάρχου Ιωακείμ 4, 142 34 Νέα Ιωνία Αττικής
Τηλ.: 210 27 95 012 Fax: 210 27 90 775
e-mail: kemipo@otenet.gr
<https://kemipo-neaionia.gr>

Συνεργάζονται και στηρίζουν:

Δήμος Ν. Ιωνίας
Ένωση Σπάρτης Μ. Ασίας
Σωματείο Ινεπολιτών-Κασταμονιτών
Ιωνικός Σύνδεσμος
Σύνδεσμος Αλαγιωτών
Σύλλογος Σμυρναίων Ν. Ιωνίας
Πολιτιστική Ένωση Μικρασιατών «Η Καππαδοκία»
Σύλλογος Ποντίων Ν. Ιωνίας «Η Σινώπη»

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ, ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ, ΠΙΣΑΚΕΩΣ ΚΑΙ ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝΟΣ
ΖΗΤΗΣ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ - ΖΗΤΗΣ ΝΕΑΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ - ΝΕΑΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝΟΣ - ΖΗΤΗΣ ΠΙΣΑΚΕΩΣ ΑΓΥΓΚΗΣ